

PHÁT TRIỂN CÔNG TRÌNH XANH HƯỚNG ĐẾN THÍCH ỨNG VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

Trong bối cảnh của biến đổi khí hậu, khủng hoảng năng lượng... trào lưu Công trình xanh tại các nước phát triển được xem là mô hình lý tưởng cho các nước đang phát triển. Tại Việt Nam, Công trình xanh đã trở thành một chủ đề được quan tâm đặc biệt hiện nay. Tuy nhiên, việc tiếp thu kinh nghiệm thế giới như thế nào là hết sức quan trọng nhằm đảm bảo cho đất nước vừa phát triển vừa giữ gìn được bản sắc dân tộc.

CÔNG TRÌNH XANH TẠI VIỆT NAM PHẢI LÀ SỰ GIAO THOA HÀI HÒA GIỮA CÔNG NGHỆ TIẾN TIẾN VÀ VĂN HÓA BẢN ĐỊA

Các doanh nghiệp trong ngành đã và đang chủ động đầu tư đổi mới công nghệ, lắp đặt dây chuyền sản xuất hiện đại để đáp ứng nhu cầu phát triển bền vững. Các loại vật liệu không nung, vật liệu cách âm, cách nhiệt, thân thiện với môi trường đang được ưu tiên hàng đầu vì góp phần trực tiếp vào việc giảm tiêu hao năng lượng và giảm phát thải trong các công trình xây dựng.

“Những tiến bộ này không chỉ nâng cao chất lượng sản phẩm, mà còn giúp giảm đáng kể chi phí vận hành công trình trong dài hạn. Đây là hướng đi đúng đắn, cần được nhân rộng và hỗ trợ mạnh mẽ,” ông Sâm nhấn mạnh.

Việc phát triển công trình xanh tại Việt Nam không chỉ là yêu cầu cấp thiết trước thách thức của biến đổi khí hậu

và khủng hoảng năng lượng mà còn là cơ hội để kiến trúc Việt định hình phong cách riêng, vừa hiện đại vừa giữ được bản sắc dân tộc. Tuy nhiên, thành công trong việc hiện thực hóa công trình xanh đòi hỏi một sự đồng thuận và hành động đồng bộ từ nhiều phía.

Trước hết, cần có sự cam kết mạnh mẽ từ cấp lãnh đạo, xây dựng khung pháp lý rõ ràng và các chính sách ưu đãi nhằm khuyến khích đầu tư vào công nghệ và vật liệu xanh. Đồng thời, việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, nâng cao nhận thức cộng đồng và phát triển thị trường vật liệu xanh là những yếu tố then chốt không thể thiếu. Các công cụ kỹ thuật hiện đại như BIM và các tiêu chuẩn đánh giá năng lượng cần được áp dụng rộng rãi để đảm bảo hiệu quả và tính bền vững của công trình.

**ÔNG THÁI DUY SÂM, TỔNG THƯ KÝ
HỘI VẬT LIỆU XÂY DỰNG VIỆT NAM**

Điều quan trọng hơn cả, công trình xanh tại Việt Nam phải là sự giao thoa hài hòa giữa công nghệ tiên tiến và văn hóa bản địa, tạo nên những không gian sống thân thiện với môi trường, tiết kiệm năng lượng nhưng vẫn giữ được hồn cốt Việt. Chỉ khi đó, công trình xanh mới thực sự trở thành động lực thúc đẩy phát triển bền vững và là biểu tượng cho kiến trúc Việt Nam trong kỷ nguyên mới, khẳng định vị thế kiến trúc Việt trên bản đồ thế giới./.

THÁCH THỨC VÀ CƠ HỘI TRONG PHÁT TRIỂN CÔNG TRÌNH XANH TẠI VIỆT NAM

Phát triển kiến trúc Việt Nam hiện nay đang đứng trước khá nhiều thách thức. Đó là việc phát triển chung chung mờ nhạt, thiếu bản sắc, tính hiện đại không triệt để, còn một khoảng cách khá xa với trình độ quốc tế. Đối với xu hướng kiến trúc tiên tiến và đang phát triển trên thế giới như công trình xanh (CTX), cách tiếp cận và sự hiểu biết của chúng ta còn rất sơ lược.

Phải khẳng định, việc ứng dụng công nghệ xanh mang lại nhiều lợi ích về môi trường, có độ bền cao, đảm bảo phát triển bền vững và giúp cho việc quản lý tòa nhà được hiệu quả hơn. Tuy nhiên, việc ứng dụng công nghệ xanh trong các công trình xây dựng hiện nay ở Việt Nam mới chỉ là khởi đầu với chi phí đầu tư ban đầu khá lớn nên việc ứng dụng, triển khai gặp nhiều khó khăn.

Tuy nhiên, hiện nay còn nhiều chủ đầu tư cũng như giới chuyên môn nhầm lẫn giữa ba dạng công trình: Công trình xanh, Công trình sử dụng tài nguyên hiệu quả và Công trình tiết kiệm năng lượng. Đây là ba loại công trình thân thiện môi trường, tuy nhiên mức độ đóng góp cho xã hội và môi trường là khác nhau. Chính vì vậy, nhiều báo cáo và nhận định về các CTX tại Việt Nam còn đánh đồng ba dạng công trình dẫn đến việc thống kê số lượng CTX hiện vẫn còn mơ hồ.

Cần thống nhất khái niệm xanh từ KTS, cho đến các nhà sản xuất, đầu tư, quản lý. Bên cạnh đó cần được tuyên truyền trong cộng đồng xã hội để định hướng và thúc đẩy phát triển theo hướng kinh tế xanh - một xu thế đã được thế giới lựa chọn. Ngoài ra cần có sự phối hợp hành động giữa các tổ chức liên quan đến việc phát triển CTX như Sở Xây dựng, các Hội nghề nghiệp, các doanh nghiệp thiết bị và vật liệu, các nhà phát triển BĐS để sớm đưa ra một lộ trình thống nhất trong phát triển CTX.

Để CTX có thể đi vào đời sống, cần thực hiện được 4 công việc không thể thiếu: có sự cam kết của cấp lãnh đạo; có hệ thống luật rõ ràng như cơ chế, chính sách khuyến khích phát triển; đầu tư phát triển CTX trong nhà ở, nhà công cộng, tòa nhà được đầu tư từ ngân sách Nhà nước; hệ thống định mức, quy chuẩn tiêu chuẩn, hướng dẫn kỹ thuật xây dựng CTX...

Cần phải tạo một nguồn cung các sản phẩm xanh dồi dào, phong phú và có chất lượng cao với giá thành hợp lý thông qua các hoạt động nghiên cứu, ứng dụng công nghệ xây dựng CTX; nghiên cứu, sản xuất vật liệu xây dựng xanh, thân thiện môi trường. Xây dựng một thị trường cho sản phẩm xanh với các khách hàng sinh thái thông qua các hoạt động nâng cao nhận thức, tăng cường năng lực...

**PGS.TS.KTS HOÀNG MẠNH NGUYÊN,
CHỦ TỊCH VIỆN KHOA HỌC CÔNG
NGHỆ ĐÔ THỊ XANH**

Cần xây dựng một hệ thống quản lý và đánh giá các sản phẩm xanh để phát huy CTX một cách thực chất. Tổ chức các đơn vị độc lập bên ngoài thanh tra kiểm tra tuân thủ các quy chuẩn, tem chất lượng xanh của vật liệu và thiết bị trên thị trường. Trước những thách thức của biến đổi khí hậu, nhu cầu cấp thiết về môi trường sống của người dân, CTX với tư tưởng mới là tiền đề cho hàng loạt kế hoạch hành động cần triển khai để hiện thực hóa các giải pháp phát triển CTX tại Việt Nam trong thời gian tới:

Như vậy, có thể thấy CTX đang có rất nhiều triển vọng và sẽ trở thành một trọng tâm trong những nội dung trọng tâm của định hướng phát triển kiến trúc Việt Nam, cũng như chiến lược "xanh hóa" ngành Xây dựng và chuyển đổi thị trường xây dựng theo hướng tiết kiệm, hiệu quả và bảo vệ môi trường./.

TS.KTS LÊ THỊ BÍCH THUẬN, PHÓ VIỆN TRƯỞNG VIỆN NGHIÊN CỨU ĐÔ THỊ VÀ PHÁT TRIỂN HẠ TẦNG (TỔNG HỘI XÂY DỰNG VIỆT NAM)

Trong bối cảnh biến đổi khí hậu toàn cầu, nhiều khuynh hướng kiến trúc mới ra đời nhằm đưa con người trở lại với thiên nhiên, lấy lại sự cân bằng giữa môi trường thiên nhiên và con người. Từ đó ra đời khái niệm "Kiến trúc xanh/Công trình xanh/Green Building" như là hoạt động đóng góp quan trọng, tích cực và hiệu quả nhất của lĩnh vực xây dựng để ứng phó lại biến đổi khí hậu và bảo đảm sự phát triển bền vững của trái đất.

Đẩy mạnh công tác đào tạo, nâng cao nhận thức của các nhà quản lý, chủ đầu tư, các doanh nghiệp và người dân hiểu đúng về CTX và những lợi ích mang lại của CTX. Đào tạo nâng cao chất lượng

KHUYẾN KHÍCH VIỆC TIỀN PHONG TRONG XÂY DỰNG CÁC CÔNG TRÌNH XANH

nhân lực, năng lực thiết kế và công nghệ xây dựng CTX. Đào tạo, hướng dẫn việc quản lý, vận hành và bảo dưỡng CTX. Tuyên truyền, trang bị cho người sử dụng những kinh nghiệm quản lý, vận hành và bảo dưỡng CTX, vận hành tất cả các hệ thống thiết bị trong CTX phải được giám sát và cần thay đổi nhận thức của người dân và doanh nghiệp về các vấn đề tiết kiệm năng lượng, cho người dân thấy được tầm quan trọng, mối liên hệ giữa mỗi cá thể riêng lẻ có tác động như thế nào đến môi trường chung mà họ đang sống, cho họ thấy được các ưu điểm trong việc xây dựng các công trình xanh.

Bộ Xây dựng là cơ quan đầu mối, chủ trì, phối hợp tổ chức, huy động sự tham gia của tất cả các Bộ ngành, các tổ chức, cơ quan, các hội nghề nghiệp và các bên liên quan khác để tổ chức xét, công nhận, cấp chứng chỉ và trao giải thưởng đối với các công trình đạt tiêu chí là công trình xanh. Tổ chức các giải thưởng, sự kiện tôn vinh các doanh nghiệp tiên phong thực hiện CTX, các đơn vị tư vấn xanh có nhiều đóng góp, các địa phương có số lượng CTX gia tăng mạnh mẽ và các nhà cung ứng vật liệu và thiết bị xanh.

Phát triển nghiên cứu khoa học và công nghệ về các giải pháp thiết kế và xây dựng công trình xanh phù hợp với điều kiện Việt Nam. Rà soát, bổ sung, sửa đổi và ban hành các văn bản quy phạm pháp luật để thúc đẩy phát triển công trình hiệu quả năng lượng, tiết kiệm tài nguyên.

Thúc đẩy CTX ở khu vực đầu tư công như khuyến khích việc tiên phong trong xây dựng các công trình vốn Nhà nước đạt tiêu chí công trình xanh. Xây dựng khung hướng dẫn thực hiện CTX về các cơ chế ưu tiên, ưu đãi liên quan đến tài chính thuộc khu vực đầu tư vốn tư nhân.

Tổ chức đào tạo nhân lực có đủ trình độ để phát triển công trình xanh. Tổ chức tuyên truyền, nâng cao nhận thức về công trình xanh cho cộng đồng. Huy động sự tham gia phát triển công trình xanh của các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức nghề nghiệp, đặc biệt là huy động sự tham gia của các Hội chuyên ngành của Tổng Hội Xây dựng Việt Nam, như là các Hội: Môi trường Xây dựng, Môi trường đô thị và công nghiệp, Vật liệu Xây dựng, Chiếu sáng, Cấp thoát nước... Hội Kiến trúc sư, Hội Quy hoạch phát triển đô thị Việt Nam./.

ÔNG NGUYỄN XUÂN THỦY, PHÓ CHỦ TỊCH HỘI KIẾN TRÚC - XÂY DỰNG - NỘI THẤT ABI HÀ NỘI

CÔNG TRÌNH XANH - NẾU ĐƯỢC PHÁT TRIỂN ĐÚNG HƯỚNG - KHÔNG CHỈ GIẢI QUYẾT CÁC VẤN ĐỀ MÔI TRƯỜNG MÀ CÒN LÀ CON ĐƯỜNG ĐỂ KIẾN TRÚC VIỆT NAM KHẲNG ĐỊNH BẢN SẮC TRONG TƯƠNG LAI GẦN

Là người làm nghề, tôi luôn mong muốn Việt Nam phát triển một nền kiến trúc mang đậm bản sắc dân tộc - một lối kiến trúc riêng của người Việt. Đó không chỉ là hình thức, mà là cách chúng ta sống hòa hợp với tự nhiên, khai thác các yếu tố khí hậu, văn hóa bản địa để tạo ra không gian sống phù hợp và bền vững.

Trong bối cảnh toàn cầu đang hướng đến mục tiêu phát thải ròng bằng 0 (Net Zero) vào năm 2050, Việt Nam cần xác định rõ vai trò của ngành kiến trúc - xây dựng trong tiến trình này. Việc ứng dụng vật liệu xanh, thân thiện môi trường, có độ bền cao và phù hợp khí

hậu nhiệt đới không chỉ giúp giảm phát thải mà còn mở ra cơ hội hình thành một phong cách kiến trúc "xanh bản địa" độc đáo, hiện đại mà vẫn giữ hồn dân tộc.

Đã đến lúc chúng ta cần thoát khỏi sự sao chép mô hình kiến trúc ngoại lai một cách máy móc, thay vào đó là tư duy thiết kế linh hoạt, ứng dụng công nghệ mới, nhưng vẫn bám rễ vào văn hóa Việt. Tôi tin rằng, công trình xanh - nếu được phát triển đúng hướng - không chỉ giải quyết các vấn đề môi trường mà còn là con đường để kiến trúc Việt Nam khẳng định bản sắc trong tương lai gần./.